

ÇOCUK HAKLARI PERSPEKTİFİNDEN ULUSAL BASINDA YER ALAN ÇOCUK HABERLERİ

CHILD NEWS IN THE NATIONAL PRESS FROM A CHILDREN'S RIGHTS PERSPECTIVE

Sırma Seda BAPOĞLU DÜMENÇİ¹

Ruhigül TURAN²

¹ Doç.Dr., Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, sedadumenci@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2878-1120

² Arş. Gör., Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, ruhigulturan@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9710-9429

Geliş Tarihi / Date Applied
15.06.2026

Kabul Tarihi / Date Accepted
13.09.2026

ÖZET

İletişim teknolojilerindeki hızlı dönüşüm, çocukların medya içeriklerine erken yaşta maruz kalmasını artırmış ve ulusal basında çocuk temsili için çocuk hakları bağlamında yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmıştır. Bu çalışma, Türkiye'de yüksek tirajlı üç ulusal gazetede (Sözcü, Hürriyet, Sabah) 2020-2024 yılları arasında yayımlanan çocuk merkezli haberleri; tema, hedef kitle ve temsil biçimleri açısından BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin yaşama, gelişim, korunma ve katılım hakları ekseninde incelemeyi amaçlamıştır. Betimsel nitel desende yürütülen araştırmada basılı ve çevrimiçi arşivler taranmış; 2.295 haber arasından ölçütlere uyan 127 haber, içerik analizine alınmıştır (Sözcü=47, Hürriyet=49, Sabah=31). Araştırmacılar tarafından geliştirilen doküman analizi değerlendirme listesiyle haberler işlev, konu, çocuk temsili, odak ve hedef kitle boyutlarında kodlanmıştır. Güvenirlik, iki araştırmacının karşılıklı kontrolüyle sağlanmıştır. Bulgular, haberlerin ağırlıklı olarak çocuk gelişimi (%45,67) ve çocuk sağlığı (%24,41) temalarında yoğunlaştığını ortaya koymuştur. Hedef kitlenin büyük çoğunluğunu ebeveynler (%53,54) ve kamuoyu (%43,31) oluştururken; çocuklar en sık "gelişim sürecindeki çocuk" (%41,73) ve "risk altındaki çocuk" (%29,13) olarak temsil edilmiştir. Çocuğun aktif katılımını yansıtan temsil biçimleri ise oldukça sınırlı kalmıştır (her biri %0,79). Dil ve duygu çerçevesinde uyarı, kaygı ve korku baskın örüntüler olarak öne çıkmıştır. Sonuç olarak ulusal basında çocuk haberciliğinin belirgin biçimde risk ve tehdit odaklı bir çerçevede kurgulandığı görülmektedir. Çocukların korunma ve katılım haklarının güvence altına alınması için çocuk haklarına dayalı etik ilkelerin benimsenmesi, kimlik ve mahremiyet ihlallerini önleyen katılımcı ve destekleyici çerçevelerin yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hakları, Ulusal Basın, Çocuk Haberleri, Medya Temsili, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi.

ABSTRACT

The rapid transformation in communication technologies has increased children's early exposure to media content and necessitated a reassessment of child representation in the national press in the context of children's rights in Türkiye. This study aims to examine child-centered news published between 2020 and 2024 in three high-circulation national newspapers in Türkiye (Sözcü, Hürriyet, and Sabah) in terms of theme, target audience, and forms of representation, within the framework of the UN Convention on the Rights of the Child's pillars of survival, development, protection, and participation rights. In this descriptive qualitative study, printed and online archives were searched; among 2,295 news stories, 127 news items meeting the criteria were included in the content analysis (Sözcü=47, Hürriyet=49, Sabah=31). Using a document analysis evaluation list developed by the researchers, the news articles were coded according to the dimensions of function, topic, child representation, focus, and target audience. Reliability was ensured through mutual checks by the two researchers. Findings revealed that the news predominantly focused on themes of child development (45.67%) and child health (24.41%). The vast majority of target audiences consisted of parents (53.54%) and the general public (43.31%); children were most frequently represented as "child in the development process" (41.73%) and "child at risk" (29.13%). Forms of representation reflecting the child's active participation were notably limited (0.79% each). Warning, anxiety, and fear emerged as dominant patterns in terms of language and emotional framing in the newspaper articles. The results show that children's journalism in the national press is overwhelmingly constructed within a risk- and threat-focused framework. To guarantee the protection and participation rights of children, it is necessary to adopt ethics based on children's rights and promote participatory and supportive frameworks that prevent identity and privacy violations.

Keywords: Children's Rights, National Press, Child News, Media Representation, UN Convention on the Rights of the Child

1. GİRİŞ

İletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı dönüşüm, medyanın dijital ve çok katmanlı yapısını yeniden şekillendirerek televizyon, internet ve diğer iletişim araçlarının kitle iletişim süreçlerinde merkezi bir konuma yerleşmesine neden olmuştur (Karaboğa, 2018). Toplumsal yaşamda giderek daha merkezi bir konuma yerleşen medya, çocuklarla kurduğu etkileşimi artırabilmektedir. Bu durum da çocukların medya içeriklerine maruz kalma yaşının giderek daha erken yaşlara inmesine neden olmaktadır (Lee, 2013). Çocukların medya ile kurduğu bu yoğun etkileşim, yalnızca medya kullanım sıklığını değil, aynı zamanda çocukların medyada nasıl temsil edildiğini ve toplum tarafından nasıl algılandığını da önemli hale getirmektedir (Serin, 2019). Medya aracılığıyla çocukların yer aldığı içeriklerin niteliği, çocukların hem kendilerini algılayış biçimleri hem de toplumun çocuklara yönelik tutumları üzerinde belirleyici etkiler yaratmaktadır (Jabeen, 2014). Bununla birlikte, medyanın çocuklar üzerindeki etkisi, çocukların toplum önündeki görünürlüğünü ve temsiliyet biçimlerini de doğrudan şekillendirmektedir. Bu nedenle medya, yalnızca bir etki aracı değil, aynı zamanda çocuk haklarının görünürlük kazandığı ya da ihlal edildiği bir alan olarak da değerlendirilmektedir (Şirin, 2011). MediaWise ve UNICEF. (2005) (Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu- United Nations Children's Fund), çocukların ve gençlerin haberlerde yeterince temsil edilmemesinin onların medya hakları açısından temel sorunlardan biri olduğuna işaret etmektedir. Bunun yanı sıra, sınırlı olan bu temsil çoğu zaman istismar, şiddet veya sömürü bağlamlarında şekillenmekte ve çocukların maruz kaldığı riskleri pekiştirebilmektedir. Bu durum, haber içeriklerinin çocukların onuruna ve mahremiyetine saygı göstermeyen bir çerçevede sunulmasına yol açabilmektedir (Gigli, 2004). Ancak medya etkisine ilişkin tartışmalar, yalnızca bireysel sonuçlarla sınırlı kalmamakta çocukların medya içeriklerinde nasıl temsil edildiği, hangi bağlamlarda görünür kılındığı ve bu temsillerin hangi hak ihlallerini doğurabileceği sorularını da kapsamaktadır (Ardıç Çobaner, 2015). Ulusal basında çocuk haberlerinin nasıl yapılandırıldığı, kullanılan dil, seçilen görseller ve haberin çerçevelenme biçimi çocukların haklarına doğrudan etki eden unsurlar arasında yer almaktadır (Çakmak, 2013). Bu nedenle çocukların medya aracılığıyla temsili, çocuk hakları perspektifinin temel inceleme alanlarından biri haline gelmiştir (Erdem ve Kaynar, 2022). Bunun sonucunda çocuk haberleri, yalnızca bilgilendirme işlevi taşıyan içerikler olarak değil, aynı zamanda çocuk haklarının ihlal edilip edilmediğinin değerlendirildiği etik bir alan olarak ele alınmaktadır (Tokuç ve Duyan, 2021).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Medyanın Sorumluluğu: Çocuk Hakları ve Kamu Algısına Etkisi

Medya, yalnızca bilgi aktaran bir araç olmanın ötesine geçerek toplumda kamuoyu oluşturma, toplumsal tartışmaları yönlendirme ve sosyal değerleri şekillendirme işlevlerini de üstlenmektedir (Villani, 2001). Bu çok katmanlı işlevi nedeniyle medya, özellikle çocukların temsili söz konusu olduğunda yalnızca bilgilendirici bir alan değil, aynı zamanda çocuk haklarının görünürlük kazandığı veya ihlal edildiği bir kamusal alan olarak değerlendirilmektedir (Muppalla vd., 2023). Toplumun en savunmasız gruplarından biri olan çocukların haklarının korunması bağlamında, medyanın sorumluluğu hem etik hem de mesleki düzeyde önem taşımaktadır (Ponte, 2007). Bu bağlamda medya sorumluluğu, yalnızca içerik üretimiyle sınırlı olmayıp, çocukların mahremiyet hakkı, onur hakkı ve zarar görmeme hakkı gibi temel çocuk haklarının korunmasını da kapsayan bir etik çerçeveye işaret etmektedir (Bang ve Reece, 2003). Dolayısıyla çocukların medya içeriklerinde nasıl temsil edildiği, hangi bağlamlarda görünür kılındığı ve hangi söylemler aracılığıyla sunulduğu önemli bir toplumsal sorumluluk alanı oluşturmaktadır. Bu nedenle,

çocukların medya temsilleri toplumun çocuklara yönelik algılarını, beklentilerini ve davranışlarını doğrudan etkileyen kritik bir unsur olarak öne çıkmaktadır (Uzochukwu, Morah ve Okafor, 2015). Medya yayın organlarından biri olan gazeteler, dijitalleşmeye rağmen çocuklarla ilgili konularda bilgi yayma, kamu farkındalığını artırma ve toplumsal diyaloga katkı sağlama açısından güçlü konumunu sürdürmektedir (Sims, 2008). İletişim teknolojilerindeki çeşitlenme medya tüketimini farklılaştırmış olsa da gazeteler çocuklara ilişkin bilgilerin aktarılmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Türkiye’de de medya organlarının çocuklarla ilgili bilgileri yeterli, doğru ve kapsamlı bir şekilde aktarması gerektiği ve bu bağlamda kamusal sorumluluk taşıdığı vurgulanmaktadır (Özcan ve Tugen, 2014). Özellikle çocukların haberlerde temsil edilme biçimleri, onların toplum tarafından algılanışını doğrudan etkilediği için, haber üretim süreçlerinin yalnızca gazetecilik ilkeleriyle değil, aynı zamanda çocuk hakları perspektifiyle de değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim çocukların ilerleyen yaşlarda daha fazla haber kaynağına erişmeleri, haber içeriklerinin çocuk gelişimiyle uyumlu hazırlanmasının önemini daha da artırmaktadır (Notley vd., 2023). Aile Medya Kullanım Planı’nın (AAP), ebeveynlerin nitelikli medya içeriklerini tercih etmelerini, çocuklarıyla birlikte medya kullanımına katılmalarını ve aileye özgü medya kullanım kuralları geliştirmelerini önermektedir (AAP Council on Communications and Media, 2016). Medyanın çocuklar üzerindeki etkisinin artması ise etik temsilin önemini daha da pekiştirmektedir. Nitekim Türkiye Gazeteciler Cemiyeti’nin “Hak ve Sorumluluklar Bildirgesi”, çocukların kimliklerinin özellikle suç ve istismar haberlerinde yayımlanmasını yasaklayarak bu konudaki mesleki sınırları belirlemiştir (Doğrucan ve Yıldırım, 2011). Bu tür etik düzenlemeler, çocuk haberlerinin yalnızca içerik üretimi değil aynı zamanda çocuk haklarının korunmasına yönelik bir sorumluluk alanı olduğunu açık biçimde ortaya koymaktadır.

2.2. Medyada Çocuk Temsilindeki Sorunlar

Medyanın etik ve mesleki sorumlulukları temel alındığında, ulusal ve uluslararası alanyazın çocuk temalı haberlerde bazı sorunların sistematik olarak tekrarlandığını göstermektedir. Bu sorunların başında, çocuklar çoğunlukla mağdur, risk altında, korunmaya muhtaç ya da sembolik figürler olarak temsil edilmektedir. Bu temsil biçimi, çocukların pasif konumda görüldüğü ve kendi deneyimlerini ifade eden aktif özneler olarak yeterince görünür kılınmadığı bir medya yapısına işaret etmektedir. Nitekim çocukların görüşlerini dile getiren ya da kendi deneyimlerini aktaran aktif özne konumundaki temsilleri oldukça sınırlıdır (Kahriman, 2013; Lonne ve Gillespie, 2014).

Sansasyonel nitelikteki istismar ve şiddet haberlerine orantısız ağırlık verilmesi ise hem çocukların medya temsillerini daraltmakta hem de ciddi etik sorunlara yol açmaktadır. Bu tür haberlerde kimlik ifşası, gereksiz ayrıntı paylaşımı ve mahremiyet ihlalleri özellikle öne çıkan temel etik ihlaller arasında yer almaktadır (Taylor vd., 2013). Haber içeriklerinin konu dağılımına bakıldığında, çocuk istismarı ve şiddetin yanı sıra sağlık, ruh sağlığı, otizm ve obezite gibi tıbbi temaların da sıkça yer aldığı, eğitim ve sosyal refah konularının ise çoğunlukla erişim sorunları ve politika bağlamında ele alındığı görülmektedir (Corrigan ve Miller, 2004; Slopen vd., 2007). Ulusal basında ise haberlerin büyük oranda ihmal, istismar veya kaza temelli olduğu ve çocukların çoğunlukla olumsuz olayların öznesi olarak sunulduğu belirtilmektedir (Yıldız, 2018). Uluslararası basında da benzer bir tablo gözlenmektedir. Çocuklar çoğunlukla reyting veya tiraj kaygısıyla seçilmiş dramatik olayların merkezinde yer almakta, geçmiş bağlamları ve sistemsel nedenler çoğu zaman haberlerde yer bulmamaktadır. Cinsiyet temsili açısından görünürde bir denge olsa da temsillerin büyük ölçüde kalıplaşmış ve olumsuz stereotiplerle sınırlı olduğu anlaşılmaktadır (Kunkel vd., 2002; Sutherland vd., 2016). Bu örüntüler dikkate alındığında,

haberlerin çocuklar üzerindeki etkisinin yalnızca bilişsel değil, aynı zamanda duygusal düzeyde de önemli sonuçlar doğurduğu görülmektedir. Örneğin, terör haberlerine maruz kalmanın çocuklarda tehdit ve kaygı algısını arttırdığı benzer etkilerin diğer dramatik veya travmatik içeriklere maruz kalma durumunda da ortaya çıkabileceği belirtilmiştir (Comer vd., 2008). Buna rağmen gazetelerde önleyici, koruyucu ve kapsayıcı bakış açılarının sınırlı olduğu, haberlerin çoğunlukla bireysel mağduriyet üzerinden kurgulandığı belirtilmektedir (Kleemans vd., 2017; Tutar, 2014).

Bu durum çocuk haberlerinin yalnızca olay temelli bir yaklaşımla değil, aynı zamanda hak temelli ve bağlamsal bir perspektifle ele alınması gerektiğini göstermektedir. Bu gereksinimden hareketle, çocukların ulusal gazetelerdeki temsillerinin çok boyutlu ve sistematik bir yaklaşımla incelenmesi amaçlanmıştır.

3. YÖNTEM

Bu çalışma, yazılı basında çocuk temalı haberlerin nasıl temsil edildiğini incelemek amacıyla nitel araştırma deseninde yürütülmüştür. Araştırma kapsamında, Türkiye’de ulusal ölçekte yayın yapan Sözcü, Hürriyet ve Sabah gazetelerinde yer alan çocuk merkezli haberler analiz edilmiştir. Arama stratejisi, çocuk temalı gazete içeriklerinin kapsamını yakalayabilmek amacıyla istismar, sağlık, eğitim, temsil ve çerçeveleme gibi temalara yönelik çoklu hedefli sorguları içermiştir. Araştırma sürecinde, incelenen gazetelerin tüm sayfaları taranmış ve çevrimiçi gazete arşivlerinden toplam 2.295 habere ulaşılmıştır. Bu haberlerin başlık ve içeriklerinin detaylı incelenmesi sonucunda, belirlenen kriterlere uygun olan 135 haber tespit edilmiştir. Tekrar eden yayınların ve içeriği araştırmanın amacına uygun olmayan haberlerin çıkarılmasıyla, analize dahil edilen toplam 127 haber belirlenmiştir. Bu haberlerin 47’si Sözcü, 49’u Hürriyet ve 31’i Sabah gazetesinden oluşmaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

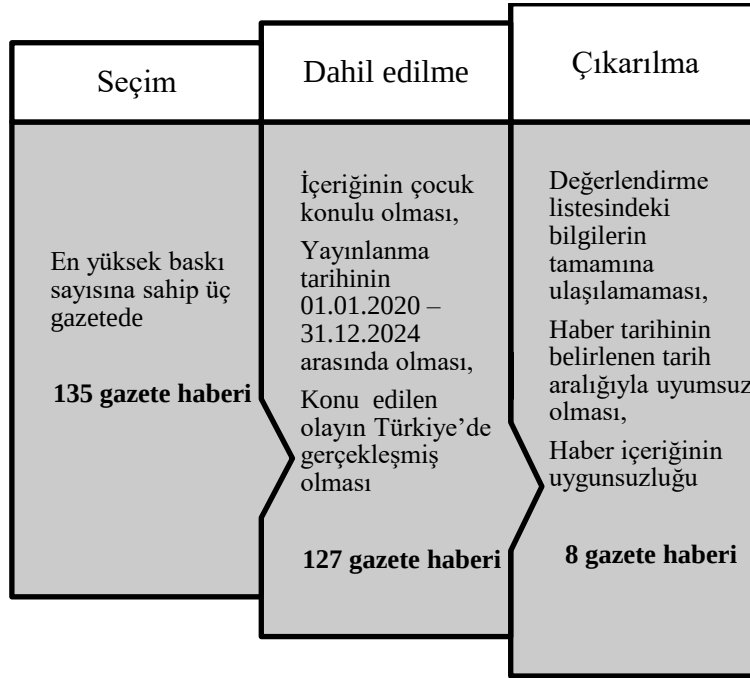
Araştırmanın amacı ulusal basında geçen olaylara konu olmuş çocukların gazete haberlerinde hangi sıklıkla yer aldıkları ve çocukların yer aldığı gazete haberlerinde çocukların nasıl sunulduklarının incelenmesidir. Bu amaç kapsamında betimsel türde nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Gazetelerin günlük çıkan basılı sayıları edinilip, araştırmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2014) içerik analizini, metin veya metinlerin içindeki belli kelime veya kavramların varlığının belirlenmesi amacıyla, dokümanın kurallara dayalı kodlamalarla kategori haline getirildiği sistematik bir teknik olarak tanımlamışlardır. Bu amaçla, haber metinlerinde yer alan temsillerin ayrıntılı biçimde sınıflandırılması ve yorumlanabilmesi için betimsel nitel bir araştırma yöntemi benimsenmiştir. Gazetelerin günlük basılı nüshaları temin edilmiş ve elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Analiz sürecinde gazete haberleri ayrıntılı olarak değerlendirilmiş, benzer anlam ve içerik taşıyan ifadeler doğrultusunda kodlar oluşturulmuş, bu kodlar temalar altında sınıflandırılmış ve elde edilen bulgular yorumlanmıştır. İçerik analizi, insan etkileşimlerinden medya içeriklerine, politik söylemlerden haber metinlerine kadar iletişim biçimlerinin sistematik incelenmesine olanak tanıyan bir yöntemdir (Gray vd., 2007). Çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerinin bütüncül biçimde ele alınması gerektiği ve gelişim haklarının eğitim, oyun, dinlenme ve kültürel etkinlikleri de kapsadığı belirtilmektedir (Bulut Pedük, 2015). Ayrıca araştırmanın analitik çerçevesi Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’de (BMÇHS) yer alan yaşama, gelişim, korunma ve katılım hakları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Çocuk hakları; çocukların sağlık, eğitim, yaşama, korunma ve gelişim gereksinimlerini kapsayan evrensel bir hak alanı olarak değerlendirilmektedir (Dağ vd., 2015). Bu

kapsamda haber içerikleri, çocukların medyada hangi hak alanları çerçevesinde temsil edildiğini ortaya koymak amacıyla değerlendirilmiştir.

3.2. Verilerin Toplanması

Araştırmada incelenmek üzere 2020–2024 arasında yayımlanan gazeteler, 15 Şubat – 16 Mayıs 2025 tarihleri arasında incelenmiştir. Çocuk haberleri Türkiye’de yayınlanmış, en yüksek baskı sayısına sahip üç gazete (Hürriyet, Sabah ve Sözcü) arasından seçilmiştir. Gazetelere ilişkin baskı sayısı bilgileri her hafta internet üzerinden elde edilmiştir.

Şekil 1. Veri Toplama Süreci

Çalışmaya Dahil Edilme Kriterleri

- Haberin içeriğinin çocuklarla ilgili olması
- Haberin yayınlanma tarihinin 01.01.2020 – 31.12.2024 arasında olması
- Belirlenen gazetelerde yer alması

Çalışmadan Çıkarılma Kriterleri

- Doküman analizi değerlendirme listesindeki bilgilerin tamamına ulaşamaması
- Haber tarihinin belirlenen aralık tarihleri arasında yer almaması
- Haber içeriğinin çocuk temalı olmaması

3.3. Verilerin Analizi

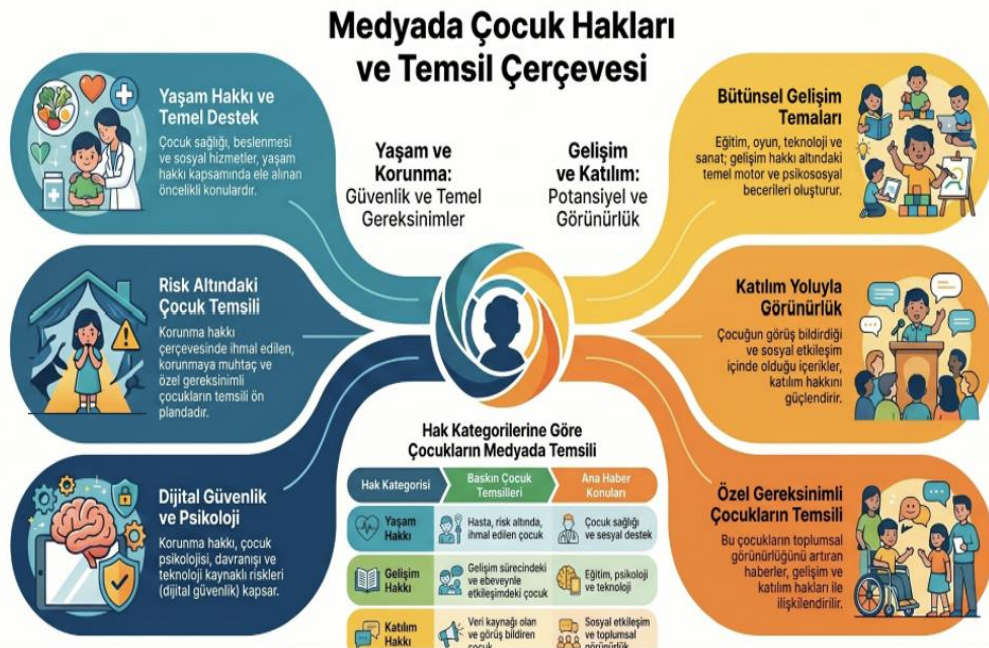
Araştırma kapsamında elde edilen gazete haberleri içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Haberlerin sistematik olarak incelenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından doküman analizi değerlendirme listesi oluşturulmuştur.

3.3.1. Doküman Analizi Değerlendirme Listesi

Gazete haberlerinin analizinde araştırmacılar tarafından hazırlanan doküman analizi değerlendirme listesi kullanılmıştır. Değerlendirme listesinin geliştirilmesinde Bell'in (2001) tanımladığı içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. Buna göre, haber metinleri, köşe yazıları ve görsellerin analizinde, araştırma sorularına yanıt verecek kategoriler belirlenmiş ve bu kategorileri oluşturan temsiller tanımlanmıştır.

Medyadaki çocuk temsillerinin analizinde Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme temel alınmıştır. Çocuk hakları; yaşam, gelişim, korunma ve katılım olmak üzere dört başlıkta ele alınmaktadır (Dağ vd., 2015). Araştırmada belirlenen temalar bu hak alanlarıyla ilişkilendirilmiştir. Çocuk sağlığı, beslenme ve hasta çocuk temaları yaşam hakkını; çocuk gelişimi, eğitim ve özel gereksinimli çocuk temaları gelişim hakkını; risk altındaki çocuk ve korunmaya muhtaç çocuk temaları korunma hakkını; çocukların etkileşim ve katılımını içeren temalar ise katılım hakkını yansıtmaktadır (Dağ vd., 2015; İbiş, Ogelman ve Özdemir, 2025).

Şekil 2. Çocuk Hakları Temelinde Çocuk Konulu Gazete Haberlerinin Temaları

Temaların belirlenmesi sürecinde temsil özellikleri daha küçük parçalara ayrılmış ve bunun sonucunda yayınlanma tarihi, gazetenin adı, haber başlığı, haberin özeti, konu alanı, çocuk temsili, haber dili ve duygu durumu kategorileri oluşturulmuştur. Temalar, alanyazın taraması sonucunda belirlenmiş ve analiz süreci ilerledikçe yeni bulgular doğrultusunda genişletilerek geliştirilmiştir. Güvenilirliği artırmak amacıyla her tema ve temaya ait kodlar ayrıntılı biçimde tanımlanmıştır. Tutarlılığı sağlamak için iki yazar karşılıklı olarak birbirlerinin kodlamalarını kontrol etmiş, son aşamada araştırmacılar tüm kodlamaları birlikte değerlendirerek analiz sürecinin sistematik biçimde yürütülmesi sağlanmıştır.

4. BULGULAR

Çalışma grubuna dahil edilen gazeteler incelendikten sonra tespit edilen çocuk haberleri temalar şeklinde sınıflandırılmıştır. Araştırma kapsamında bu haberler, konuları, hedef kitlesi, çocuk temsilleri ve haberlerde yer verilen duygu durumlarına göre analiz edilmiştir.

Tablo 1. Haber Konuları

Tema	Frekans	Yüzde
Çocuk gelişimi	58	%45,67
Çocuk sağlığı	31	%24,41
Sosyal hizmet/destek	14	%11,02
Psikoloji	11	%8,66
Eğitim	10	%7,87
Teknoloji	3	%2,36

Tablo 1, haberlerin yoğunlaştığı ana temaların frekans ve yüzde dağılımını göstermektedir. Buna göre, içeriklerin en büyük bölümünü çocuk gelişimi teması oluşturmaktadır (%45,67). Bu sonuç, haberlerde çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişim süreçlerine ilişkin konuların belirgin şekilde öne çıktığını göstermektedir. Çocuk sağlığı teması ise içeriklerin yaklaşık dörtte birini kapsamakta (%24,41) olup sağlıkla ilgili riskler, hastalıklar, koruyucu sağlık hizmetleri ve çocuk sağlığını ilgilendiren güncel sorunların sıkça ele alındığını ortaya koymaktadır. Sosyal hizmet ve destek başlığı (%11,02), haberlerde ailelere sunulan sosyal destek mekanizmaları, koruyucu-önleyici hizmetler ve sosyal politika uygulamalarının dikkat çektiğini göstermektedir. Psikoloji teması (%8,66) çocukların ruh sağlığı, duygusal iyilik hâli ve psikososyal gelişimlerini ele alan içeriklerle ilişkilidir. Eğitim teması (%7,87) okul ortamı, öğrenme süreçleri ve eğitim politikalarıyla ilgili haberleri kapsarken, teknoloji teması (%2,36) çocuk ve teknoloji etkileşimine dair daha sınırlı bir odaklanma olduğunu göstermektedir.

Tablo 2. Haberlerin Hedef Kitlesi

Hedef Kitle	Frekans	Yüzde
Ebeveynler	68	%53,54
Kamuoyu	55	%43,31
Eğitimciler	3	%2,36
Sağlık profesyonelleri	1	%0,79

Haberlerin hedef kitlelerine yönelik yapılan analizde içeriklerin büyük ölçüde ebeveynlere yönelik hazırlandığı görülmüştür (%53,54). Haberlerin önemli bir bölümü ise genel kamuoyu kitlesine hitap etmektedir (%43,31). Daha sınırlı sayıda içerikte eğitimcilerin (%2,36) ve sağlık profesyonellerinin (%0,79) hedef kitle olarak belirtildiği belirlenmiştir. Bu bulgular, haberlerin ağırlıklı olarak çocuk bakımından sorumlu yetişkinleri bilgilendirme ve yönlendirme amacı taşıdığını göstermektedir.

Tablo 3. Haberlerin Çocuk Temsilleri

Çocuk Temsili	Frekans	Yüzde
Gelişim sürecindeki çocuk	53	%41,73
Risk altındaki çocuk	37	%29,13
Desteklenmesi gereken çocuk	13	%10,24
Korunmaya muhtaç çocuk	9	%7,09
Özel gereksinimli çocuk	6	%4,72
Hasta çocuk	3	%2,36
İlgisiz/temsili yok	2	%1,57
Veri kaynağı olan çocuk	1	%0,79
Ebeveynle etkileşim içindeki çocuk	1	%0,79
İhmal edilen çocuk	1	%0,79
Eğitim/öğrenme sürecindeki çocuk	1	%0,79

Tablo 3'e göre, haberlerde çocukların farklı özellikler üzerinden temsil edildiği görülmektedir. Bulgular, çocukların en sık gelişim sürecindeki çocuk olarak ele alındığını (%41,73) göstermektedir. Bunu sırasıyla risk altındaki çocuklar (%29,13) ve desteklenmesi gereken çocuklar (%10,24) izlemektedir. Haberlerde ayrıca korunmaya muhtaç çocuklar (%7,09), özel gereksinimli çocuklar (%4,72) ve hasta çocuklara (%2,36) yer verilirken; ebeveynle etkileşim içinde olan çocuklar, ihmal edilen çocuklar, veri kaynağı olan çocuklar ve eğitim sürecindeki çocuklar (%0,79) oranında temsil edilmiştir. Bu bulgular, ulusal basında çocuk temsillerinin ağırlıklı olarak gelişimsel süreç ve risk odaklı bir çerçevede ele alındığını ortaya koymaktadır. Buna karşın, ebeveyn etkileşimi, özel gereksinimler ve sağlık durumu gibi boyutların daha sınırlı biçimde yansıtıldığı dikkat çekmektedir. Bu durum, haberlerde çocukların çok boyutlu gelişim bağlamı yerine daha genel ve sorun merkezli temsillerle sunulduğunu göstermektedir.

Tablo 4. Gelişim Sürecindeki Çocuk Temsilinin Altında Yer Alan Haberler

Tema	Alt Temalar	Frekans
Psikososyal ve duygusal gelişim	Ebeveyn-çocuk iletişimi, aile içi iletişim örüntüleri, bilinçli ebeveynlik yaklaşımları, ebeveyn tutumlarının çocuğun gelişimine etkisi	13
Çocuk beslenmesi ve sağlığı	Prenatal ve erken dönem beyin gelişimi (fetüs ve yenidoğan), yenidoğan ve bebeklikte duyuşal-nörolojik gelişim, erken motor gelişim ve desteklenmesi, yenidoğan tarama ve değerlendirme süreçleri, bebeklik döneminde uyku düzeni, erken sağlık riskleri ve önleyici yaklaşımlar	10
Eğitim ve okuryazarlık	Erken çocuklukta okuma alışkanlığının kazandırılması, ev ortamında öğrenme ve erken uyarıcılar, yapay zekâ ve alternatif eğitim yaklaşımları, bebek kütüphaneleri ve erken okuryazarlık uygulamaları	9

Oyun ve psikomotor gelişim	Oyuncak seçimi, geleneksel oyunların korunması ve işlevi, oyunun çocuğun dikkat süresi ve gelişim sürecindeki etkisi	8
Aile ve sosyal destek	Aile destek hizmetleri ve çocuk gelişimi, sağlık kurumlarında çocuk gelişimi hizmetleri, gelişimsel değerlendirme, sosyal ve kültürel yaşamına ilişkin tüketim alışkanlıkları	6
Sanat ve yaratıcılık	Sanat eğitiminin çocuk gelişimine katkısı, masalların bilişsel ve duyuşsal gelişime etkisi, kitapların çocuk gelişimi ve ebeveyn-çocuk ilişkisine katkısı	4
Yaşam becerileri ve sorumluluk	Erken çocukluk döneminde yaşam becerileri, sorumluluk eğitimi ve günlük yaşam becerileri	2
Motor ve Psikomotor Beceri / Teknoloji	Teknolojinin çocukların psikomotor (motor-duyu) becerilerine etkisi	1

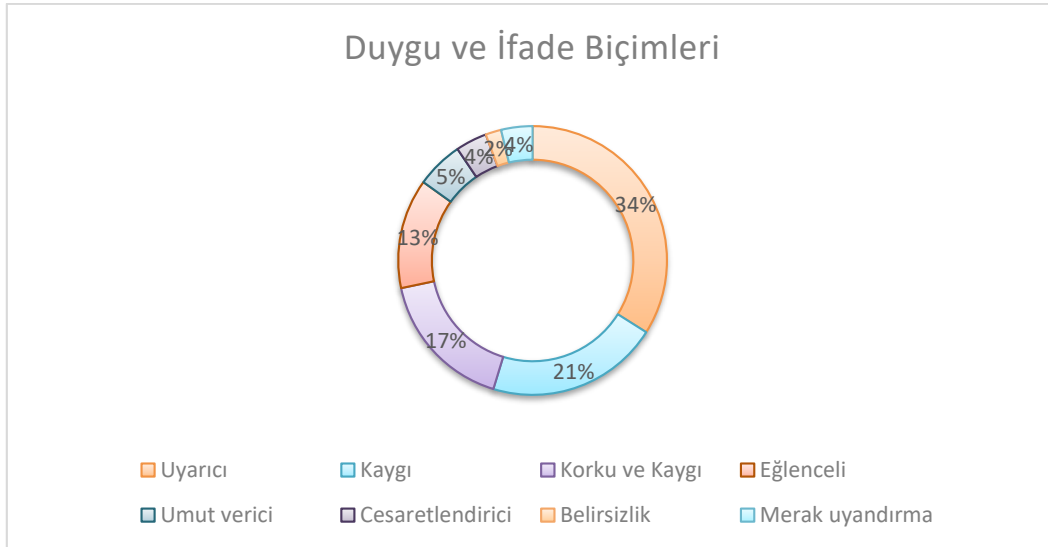
Tablo 4'e göre, çalışma kapsamında incelenen gazetelerde yer alan çocuk merkezli haberlerin tematik sınıflandırması sunulmuştur. Elde edilen bulgular, haber içeriklerinin en yoğun biçimde psikososyal ve duygusal gelişim ($f = 13$) temasında yer aldığını göstermektedir. Bunu sırasıyla çocuk beslenmesi ve sağlığı ($f = 10$) ile eğitim ve okuryazarlık ($f = 9$) temaları izlemektedir. Ayrıca, oyun ve psikomotor gelişim ($f = 8$) ile aile ve sosyal destek ($f = 6$) başlıklarının da haberlerde belirgin bir yer tuttuğu görülmektedir. Daha sınırlı düzeyde olmakla birlikte, sanat ve yaratıcılık ($f = 4$) ile yaşam becerileri ve sorumluluk ($f = 2$) temalarına da yer verilmiştir. Motor ve psikomotor beceriler ile teknoloji ilişkisi ise en düşük frekansla ($f = 1$) temsil edilen tema olmuştur. Bu dağılım, medyanın çocuk gelişimine ilişkin haberlerde ağırlıklı olarak psikososyal süreçler, sağlık ve beslenme konuları ile eğitim ve ebeveynlik uygulamalarına odaklandığını ortaya koymaktadır.

Tablo 5. Risk Altındaki Çocuk Temsilinin Altında Yer Alan Haberler

Tema	Alt Temalar	Frekans
Bebek Sağlığı ve Gelişim	Bebeklerde RSV (Solunum Sinsityal Virüsü) riski, nörogelişimsel gelişim ve riskler, bebeklerde hidrasyon, prematüre bebeklerde prematüre retinopatisi ve erken müdahalenin önemi, bebeklerde ishalin nedenleri ve tanımı Yenidoğanda sarılık, bebeklerde nörogelişimsel gecikmelerin erken tanısı, prematüre, doğum, ortopedik gelişim, siyanoz (mavileşme), enfeksiyon hastalıkları ve aşılar, yenidoğan enfeksiyon riski	16
Çocuk Psikolojisi ve Davranış	Ebeveynlerin hitap biçimleri ve çocuklar üzerindeki etkisi, otizm spektrum durumu ve belirtileri, afet sonrası çocuk psikolojisi ve normal tepkiler, akran zorbalığı, çocuk giyimi ve psikososyal etkiler, suça sürüklenen çocuklar	7
Teknoloji ve Dijital Güvenlik	Erken çocuklukta teknoloji kullanımı, teknoloji ve medya kullanım bağımlılığı, çocuklarda ekran süresi yönetimi, teknoloji bağımlılığı önleme, siber tehdit trendleri, çevrimiçi taciz ve siber zorbalık	6
Çocuk Sağlığı ve Beslenme	Hamilelikte kafein tüketimi / yanlış beslenme ve etkileri, bebeklerde demir eksikliği ve anemi belirtileri, erken dönem beslenme ve şeker tüketimi, vegan beslenmenin riskleri	5
Sosyal Destek ve Koruma	Devlet koruması altındaki çocukların sanatsal performansları, deprem sonrası özel gereksinimli bireylere psikososyal destek, deprem sonrasında iyileşme süreci	3

Tablo 5'te çalışma kapsamında analiz edilen gazetelerde yer alan çocuk içerikli haberlerin tematik sınıflandırması sunulmuştur. Bulgular, haberlerin en yoğun olarak bebek sağlığı ve gelişim temasında (f = 16) toplandığını; bunu çocuk psikolojisi ve davranış (f = 7) ile teknoloji ve dijital güvenlik (f = 6) temalarının izlediğini göstermektedir. Çocuk sağlığı ve beslenme temasının (f = 5) daha çok erken dönemde beslenme alışkanlıkları, anemi, hidrasyon ve vegan beslenme gibi konular etrafında şekillendiği; sosyal destek ve koruma temasının ise (f = 3) afet sonrası psikososyal destek süreçleri ve devlet koruması altındaki çocuklara yönelik uygulamaları içerdiği görülmektedir. Bu dağılım, gazetelerin çocuklara ilişkin haberlerinde özellikle erken dönem sağlık riskleri, nörogelişimsel süreçler, teknoloji kullanımının etkileri ve psikososyal iyilik hâlini merkeze alan içeriklere daha fazla yer verdiğini ortaya koymaktadır.

Grafik 1. Haberlerde Verilen Duygu Durumları

Grafik, çocuklara ilişkin haberlerde kullanılan duygu ve ifade biçimlerinin çeşitliliğini ve bu ifadelerin hangi sıklıkla tercih edildiğini göstermektedir. Bulgular, haberlerin büyük bir bölümünde uyarıcı bir dil kullanıldığını ($f = 18$) ortaya koymaktadır. Bunu kaygı ($f = 11$) ile korku ve kaygı ($f = 9$) kategorilerinin izlemesi, haber dilinin çoğunlukla risk, tehdit ve olumsuz sonuçlara vurgu yapan bir çerçevede üretildiğini göstermektedir. Daha sınırlı olmakla birlikte eğlenceli ($f = 7$), umut verici ($f = 3$) ve cesaretlendirici ($f = 2$) ifadeler, çocuk gelişimi veya ebeveynlik bağlamında olumlu duygu aktarımı içeren haberlerde görülmektedir. Belirsizlik ($f = 1$) ve merak uyandırma ($f = 2$) kategorileri ise daha çok bilgi verme amacı taşıyan, okuru düşünmeye sevk eden içeriklerde yer almaktadır. Bu dağılım, medyanın çocuklara ilişkin haberleri sıklıkla risk ve uyarı çerçevesinde kurguladığını; olumlu duygu aktarımının ise görece daha sınırlı kaldığını göstermektedir.

Şekil 3. Çocuk Konulu Gazete Haberlerinde Yer Alan Tema ve Alt Temalar

Araştırmaya konu edilen 127 haberin içerik analizleri sonucunda elde edilen kelimeler Wordart kullanılarak görselleştirilmiştir. Şekil 3'te uygulanan çalışmanın sonucunda elde edilen kelimelerin görseli gösterilmektedir. Gazete haberlerine ilişkin oluşturulan kelime bulutu incelendiğinde, çocuk konulu içeriklerde en sık tekrar eden kavramların "eğitim", "bebek", "çocuk", "aile", "gelişim" ve "sağlık" olduğu görülmektedir. Bu durum, medyada çocuğun ağırlıklı olarak erken gelişim dönemi, aile bağlamı ve eğitsel süreçler çerçevesinde ele alındığını göstermektedir. Bununla birlikte "risk", "özel gereksinim", "otizm" gibi kavramların belirginliği, çocukların medyada sıklıkla risk temelli ve problem odaklı bir söylemle temsil edildiğine işaret etmektedir. "Oyun", "psikososyal gelişim" ve "motor gelişim" gibi gelişimi destekleyici alanların da görünür olmakla birlikte, çoğunlukla sağlık ve risk söylemleriyle birlikte sunulduğu dikkati çekmektedir.

5. TARTIŞMA

Araştırma bulguları, yazılı basında çocukların temsiline ilişkin belirgin eğilimleri ortaya koymaktadır. Bu bulgular, ilgili literatür doğrultusunda yorumlanmış ve önceki çalışmalarla karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, bulguların benzer ve farklı yönleri değerlendirilerek çalışmanın alana katkısı ortaya konulmuştur. Gazete haberlerine ilişkin temalar ve alt temalar incelendiğinde, Şekil 3'te de görüldüğü üzere eğitim, bebek, çocuk, aile, gelişim ve sağlık kavramlarının öne çıktığı görülmektedir. Bununla birlikte, çocuklar gelişimsel ve aile odaklı temalarla ele alınsa da risk temelli söylemin (örneğin özel gereksinim ve otizm ile ilişkilendirilen vurgular) belirgin bir şekilde öne çıktığı gözlenmiştir. Bu durum, yalnızca çocuk odaklı habercilik eksikliğini değil, aynı zamanda medyanın dijital ortamda etkileşim arayışına bağlı içerik üretim stratejileriyle de ilişkili olabilecek bir eğilimi akla getirmektedir. Nitekim Neuhaus ve O'Connor'un (2025) çalışması, bilimsel içerikli haberlerin sansasyonel ya da dikkat çekici dil kullanılarak sunulduğunda çevrimiçi etkileşim açısından avantaj sağlayabildiğini göstermektedir. Bu bağlamda, gazete haberlerinde çocuk gelişimi gibi konuların risk veya tehlike çerçevesinde ele alınması, salt bilgi aktarmaktan öte, okuyucunun dikkatini çekme ve etkileşim sağlama stratejisi olarak anlaşılabilir. Bununla birlikte araştırmada elde edilen bulgular, çocukların ulusal basında ağırlıklı olarak gelişim, yaşama ve korunma hakları çerçevesinde temsil edildiğini; buna karşın katılım hakkına ilişkin içeriklerin daha sınırlı görünürlük kazandığını göstermektedir.

Haberlerin temaları konularına göre incelendiğinde, çocuk gelişimi (f = 58), çocuk sağlığı (f = 31), sosyal hizmetler (f = 14) ve psikoloji (f = 11) temalarının öne çıktığı görülmektedir. Kanbir ve Somuncu'nun (2023) çalışması, 1990–2021 yılları arasında Siirt Gazetesi'nde yayımlanan çocuk ve oyun temalı haberlerde sağlık, eğitim, sosyal ve kültürel etkinlikler, oyun, internet ve teknoloji kullanımı, suç ve çocuk gelinler gibi geniş bir konu yelpazesinin ele alındığını göstermektedir. Araştırma ayrıca internet, televizyon ve bilgisayar kullanımının olumsuz etkilerine dikkat çekmektedir. Çalışmada çocuk gelişimi, sağlık, psikoloji ve sosyal hizmet temalarının ön plana çıkması, medyada çocukların ağırlıklı olarak gelişimsel gereksinimleri, iyilik halleri ve korunma ihtiyaçları çerçevesinde ele alındığını göstermektedir. Bu durum, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de yer alan gelişim, yaşama ve korunma haklarının medya içeriklerinde daha görünür olduğunu düşündürmektedir. Çocuk haberlerini inceleyen benzer çalışmalarda da çocukların ağırlıklı olarak mağduriyet, korunma ve temel ihtiyaçlar çerçevesinde temsil edildiği; çocukların görüşlerine ve katılım haklarına ise sınırlı düzeyde yer verildiği görülmektedir (Ardıç Çobaner, 2015). Benzer şekilde Bilgiç (2024), Türkiye'de çocuk ve dijital medya ilişkisini ele alan haberlerin çoğunlukla risk ve korunma odaklı biçimde sunulduğunu belirtirken, Canbulut (2025) çocuk hakları temalı haberlerde çocukların görünürlüğünün daha çok toplumsal sorunlar ve

korunma bağlamında şekillendiğini ifade etmektedir. Bu durum, medya söyleminde çocukların katılım hakkı ve özne olarak görünürlüğünün daha sınırlı kaldığını düşündürmektedir.

Hedef kitlesi incelendiğinde; çocuk konulu haberlerin yarısından çoğu ebeveynlere yöneliktir (f=68). Ebeveynlerin medya kullanım alışkanlıkları, çocukların uzun vadeli haber tüketimlerini ve haberlere yönelik anlamlandırma süreçlerini doğrudan etkilemektedir. Wood, Quinn ve Kashy'nin (2002) çalışması, ebeveynlerin haber okuma davranışlarının gözlemlenmesi ve aile içi haber tartışmalarının, çocukların hem anlık hem de uzun vadeli haber izleme eğilimlerini artırdığını ortaya koymaktadır. Bu durum, ebeveynlerin yalnızca haberlerin birincil hedef kitlesi olmakla kalmayıp aynı zamanda çocukların medya içerikleriyle kurdukları ilişkiyi belirleyen temel aktörler olduğunu göstermektedir. Bu nedenle çocuklara ilişkin haberlerin çoğunlukla ebeveynlere hitap etmesi, medyanın bilgilendirme ve yönlendirme işlevini ebeveynler üzerinden yürütmeyi amaçladığını düşündürmektedir. Nitekim Lauricella vd. (2016) çalışmalarında ebeveynlerin medya kullanım biçimlerinin çocukların dijital deneyimlerini doğrudan şekillendirdiğini, bilinçli kullanımın çocukları koruyucu bir işlev gördüğünü belirtmektedir. Çocuklar açısından değerlendirildiğinde, Amerikan Pediatri Akademisi İletişim ve Medya Konseyi (AAP, 2016), medya ve haber içeriklerinin özellikle 5–18 yaş arası çocuk ve ergenleri hedeflediğini belirtmektedir. Medya kullanımının çocuklara yeni bilgilere erişim, sosyal etkileşim ve destek olanakları gibi faydalar sağladığı, ancak uygunsuz içerik, riskli çevrim içi ilişkiler, mahremiyet ihlalleri, uyku ve kilo sorunları gibi riskler de taşıdığı vurgulanmaktadır. Haberlerin büyük ölçüde ebeveynlere yönelik hazırlanması, çocukların bilgiye erişimlerinin yetişkin aracılığıyla gerçekleştiğini göstermektedir. Çocuk hakları açısından değerlendirildiğinde bu durum, ebeveynlerin çocukların gelişim ve korunma haklarının desteklenmesinde önemli bir rol üstlendiğini düşündürmektedir.

Çocuk temsillerine ilişkin bulgular, çocukların haberlerde çoğunlukla gelişim sürecinde (f = 53), risk altında (f = 37) ve desteklenmesi gereken (f = 13) bireyler olarak temsil edildiğini ortaya koymaktadır. Alan yazın incelendiğinde, medyada çocuk temsillerine ilişkin bu örüntünün farklı araştırmalar tarafından da desteklendiği görülmektedir. Koç ve Pash (2021), ulusal gazetelerdeki çocuk istismarı ve ihmali haberlerinin ağırlıklı olarak olay odaklı olduğunu ve çocukların isimlerinin (%12,3) ve fotoğraflarının (%9,9) sıklıkla paylaşıldığını belirtmiştir. Ayrıca vakaların büyük bölümünün (%64,4) çocukların sosyal çevrelerinde gerçekleştiği saptanmıştır. Tok vd. (2019) ise yüksek tirajlı gazetelerde çocukların özellikle ölüm, cinayet tanıklığı gibi ağır durumlarda kişisel bilgilerinin açıkça verildiğini göstermiştir. Benzer şekilde, Şahin Morkan ve Güngör (2024), “Suça Sürüklenen Çocuk” başlığıyla incelenen haberlerde çocukların %40'ının yüzünün veya bedeninin açıkça gösterildiğini ve etik-masumiyet ilkelerinin sıkça ihlal edildiğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, çocuk temsillerinin medya tarafından çoğunlukla etik çerçeveden uzak bir biçimde sunulduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda, medyanın çocukları çoğunlukla “mağdur”, “risk altında” ya da “korunması gereken” bireyler olarak konumlandığı, çocukların haberlerde olayın öznesi değil çoğu zaman olayın mağduriyet unsuru olarak sunulduğu anlaşılmaktadır. Son yıllarda yapılan çalışmalar, bu temsil biçiminin yalnızca belirli gazetelerde ya da belirli yıllarda görülen bir durum olmadığını, aksine Türkiye’de çocuk haberciliğinin yapısal bir niteliği haline geldiğini göstermektedir. Örneğin Durgeç (2020) yüksek tirajlı gazetelerdeki çocuk temalı haberlerin büyük bölümünün adliye, kaza, istismar ve şiddet kategorilerinde yoğunlaştığını, olumlu ya da gelişim odaklı temaların oldukça sınırlı kaldığını ortaya koymuştur. Benzer şekilde Nazlı, Çat ve Kayadayı (2021), çocuk haberlerinin çoğunun olumsuz içeriklerden oluştuğunu ve çocukların ağırlıklı olarak risk ve mağduriyet çerçevesinde sunulduğunu

belirtmiştir. Diğer bir araştırmada ise internet gazeteciliği analizinde dijital platformlarda dahi çocukların ağırlıklı olarak istismar, suç, ihmal, kaza ve adliye temaları üzerinden haberleştirildiği saptanmıştır (Kaygısız ve Dingin, 2025). Bu bulgular bir arada değerlendirildiğinde, medyanın yayın mecrası değişse bile çocukları temsil etme biçiminin büyük ölçüde sabit kaldığı, olumsuz ve mağduriyet temelli çerçevenin süreklilik gösterdiği görülmektedir. Bununla birlikte mevcut çalışmada çocukların en sık gelişim sürecindeki çocuk olarak temsil edilmesi, medyada gelişim hakkına ilişkin içeriklerin görünürlüğünün arttığını göstermektedir. Bununla birlikte risk altındaki çocuk, desteklenmesi gereken çocuk ve korunmaya muhtaç çocuk temsillerinin de yüksek oranda yer alması, korunma hakkının medya söyleminde önemli bir yer tuttuğunu ortaya koymaktadır. Buna karşın veri kaynağı olan çocuk ve ebeveynle etkileşim içindeki çocuk temsillerinin oldukça sınırlı olması, çocukların görüşlerinin ve deneyimlerinin haberlerde daha az yansıtıldığını ve katılım hakkının görece geri planda kaldığını göstermektedir.

Gelişim sürecindeki çocuk temsili; altında yer alan haberlerde çocuk beslenmesi ve sağlığı teması (f=10) ön plana çıkmaktadır. Slopen, Watson, Gracia ve Corrigan (2007), medyanın zihinsel sağlık algısını hem farkındalık artırıcı hem de damgalayıcı biçimde etkileyebileceğini vurgulamıştır. Bu çerçevede, çocukların duygu durumları, olaylara verdikleri tepkiler ve toplumsal meselelerle kurdukları ilişki, medya içeriğinin niteliğine göre şekillenebilmektedir. Sağlık odaklı haberlerin medya gündeminde güçlü bir yer tuttuğunu ortaya koyan önceki içerik analizleriyle uyumlu bir sonuç elde edilmiştir. Damlapınar ve Işık (2017) araştırmasında, sağlık içerikli haberlerde çocuk olgusunun belirli oranlarda ana ya da alt tema olarak ele alındığını ortaya koymuştur. Ancak haberlerin büyük bir bölümünde çocuklara ilişkin anlatımın sınırlı ve ikincil düzeyde kaldığı belirtilmiştir. Bu durum, medya içeriklerinde çocuk sağlığına ilişkin temaların yalnızca içerik düzeyiyle değil, aynı zamanda haberlerin sunum ve çerçeveleme biçimleri üzerinden de incelenmesi gerektiğine işaret etmektedir. Uluslararası araştırmalarda ise sağlık konularının medyada geniş yer bulmasının, özellikle çocukluk çağı obezitesi gibi alanlarda bireysel davranışlara odaklanan haber çerçevelerinin yaygınlığından kaynaklandığını ortaya koymaktadır (Van Hooft vd., 2018). Medyanın sağlık haberlerini risk ve sorumluluk çerçevesiyle sunması, çocukların savunmasız bir grup olarak öne çıkmasına ve çocuk sağlığı temalarının medyada daha sık yer bulmasına katkı sağlamış olabilir (Mello ve Tan, 2016). Bu nedenle çalışmada belirlenen yüksek görünürlük hem toplumsal duyarlılık hem de sağlık temalı haberlerin medyada yapısal olarak tercih edilen bir içerik türü olmasıyla ilişkilendirilebilir. Gelişim sürecindeki çocuk temsili altında eğitim, oyun, sanat, okuryazarlık ve aile desteği gibi temaların yer alması, çocukların gelişim hakkının çok boyutlu biçimde ele alındığını göstermektedir. Bu durum, BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’de yer alan eğitim, oyun, kültürel yaşama katılım ve gelişim haklarının medya içeriklerinde belirli ölçüde görünürlük kazandığını düşündürmektedir.

Risk altındaki çocuklarla ilgili haberler incelendiğinde; gelişimsel riskler (f=16), çocuk psikolojisi (f=7) ve teknoloji (f=6) temaları ön plana çıkmaktadır. Risk altındaki çocuklarla ilgili ulaşılan haberler içerisinde teknoloji ve dijital güvenlik temalı haberlerin (f=6) de yer aldığı görülmektedir. Bu haberlerde çocukların dijital medya kullanımının çoğunlukla risk, bağımlılık, çevrimiçi tehditler ve siber zorbalık gibi olumsuzluklar üzerinden ele alındığı belirlenmiştir. Bu sonuç, literatürde çocukların dijital medya ile ilişkilerinin ağırlıklı olarak tehlike ve kayıp ekseninde ele alındığını gösteren araştırmalarla paralellik göstermektedir. Nitekim Jeffery (2019), çocukların ve gençlerin dijital medya kullanımına dair söylemlerin büyük ölçüde risk odaklı sunulduğunu ve bu şekilde kurulan medya dilinin ebeveynlerde dijital medya kullanımına ilişkin kaygı ve belirsizliği artırdığını ortaya koymaktadır. Ho ve Chan’ın (2018) Hong Kong’ta 2016 yılında dört yerel gazeteden elde edilen 579 haber üzerinde yaptıkları inceleme sonucunda,

cinsel istismar vakalarının diğer istismar türlerine kıyasla orantısız biçimde daha fazla yer bulunduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, haberlerin büyük çoğunluğunun belirli vakalara veya olaylara odaklandığı, çocuk istismarını daha geniş bir toplumsal sorun olarak ele almadığı belirlenmiştir. Benzer bir bulgu da Yıldız'ın (2018) araştırmasında yer verilmiştir. Gazetelerde en sık 12-18 yaş arası çocukların konu edildiği ve bu çocukların çoğunlukla ihmal ve istismar ile kaza mağduru olarak sunulduğu tespit edilmiştir. Çalışma, olumlu çocuk haberlerinin yer alsa da, olumsuz durumdaki haberlerin ağırlıkta olduğunu ve çocukların çoğunlukla mağdur konumunda gösterildiğini ortaya koymaktadır. Benzer bir bulgu Kunkel, Smith, Suding ve Biely'nin (2002) tarafından gerçekleştirilen araştırmada da görülmekte ve bu durum çocuk haberlerinin çoğu zaman reyting ve tiraj kaygısıyla hazırlanmasıyla ilişkilendirilmektedir. Bu çalışmada da risk altındaki çocuk temsili kapsamında haberlerin özellikle bebek sağlığı ve gelişimsel riskler, çocuk psikolojisi ile dijital güvenlik konularında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu durum, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de yer alan korunma hakkının medya içeriklerinde görünürlük kazandığını göstermektedir. Bununla birlikte, çocukların ağırlıklı olarak risk ve korunma ekseninde temsil edilmesi, gelişim ve katılım haklarına ilişkin içeriklerin daha sınırlı görünürlük kazanmasına yol açabilmektedir.

Duygu durumları incelendiğinde, çalışmanın bulguları çocuk konulu haberlerin ağırlıklı olarak uyarı (n=18), kaygı (n=11) ve korku-kaygı (n=9) gibi olumsuz ve tehdit temelli duygulanımlarla çerçevelendiğini göstermektedir. Bu sonuç, çocuklara yönelik haberlerde duygusal yoğunluk ve risk vurgusunun belirgin biçimde öne çıktığını ortaya koymaktadır. Peters (2011) de modern habercilikte duygunun yalnızca bilgilendirme amacıyla kullanılmadığını; izleyiciyle duygusal bir bağ kurmak için sistematik biçimde üretildiğini ifade etmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, çalışmada tespit edilen uyarı ve kaygı temelli sunum biçimlerinin günümüz gazetecilik pratiğinde giderek yaygınlaşan bu duygusal anlatım stratejileriyle uyumlu olduğu söylenebilir. Mousoulidou, Taxitari ve Christodoulou (2024) ise negatif içerikli haber başlıklarının okuyucularda korku ve hüzn gibi olumsuz duyguları tetiklediğini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda, çocuk haberlerinde sıkça kullanılan uyarı ve risk vurgusunun özellikle ebeveynlerde kaygı ve tehdit algısını artırabileceği, dolayısıyla haberlerin yalnızca bilgi iletmekle kalmayıp okuyucunun duygusal tepkilerini de şekillendirdiği düşünülebilir. Kleemans ve arkadaşları (2017), çözüm odaklı ve yapıcı unsurlar içeren haberlerin çocukların olumsuz duygulanımlarını azalttığını ve haberlere yönelik katılım niyetini artırdığını göstermiştir. Wendorf Muhamad ve Yang (2017), otizm haberlerinin çoğunlukla duygusal hikayeler üzerinden sunulduğunu, sorumluluk, çatışma ve ekonomik sonuçlar gibi diğer çerçevelerin daha az kullanıldığını ifade etmiştir. Yıldız'ın (2018) çalışması da olumsuz temsilin baskın olduğunu, çocukların çoğunlukla mağduriyet bağlamında işlendiğini göstermektedir. Karataş (2022) ise ana akım medyada çocuk odaklı haberlerin dramatik söylemlerle sunulma eğiliminin daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Bu bulgular, çalışmada belirlenen uyarı, kaygı ve korku temelli duygusal sunumun, çocuk haberciliğinde yaygın olarak gözlenen olumsuz duygu odaklı aktarım biçimleriyle örtüştüğünü göstermektedir.

6. SINIRLILIKLAR

Bu araştırma, belirli metodolojik ve bağlamsal sınırlılıklar çerçevesinde değerlendirilmelidir. İlk olarak, çalışmanın yalnızca Türkiye'de yüksek tirajlı üç ulusal gazete (Sözcü, Hürriyet ve Sabah) ile sınırlı olması, elde edilen bulguların tüm yazılı basına veya farklı medya türlerine genellenebilirliğini kısıtlamaktadır. Bu durum, özellikle yerel basın, alternatif medya ve dijital haber platformlarının çocuk temsillerine ilişkin farklı örüntüler içerebilme olasılığı nedeniyle sonuçların kapsamını daraltmaktadır. Araştırmada nitel içerik analizi kullanılmış ve kodlama

süreci iki araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Her ne kadar karşılıklı kontrol ve tutarlılık sağlanmış olsa da nitel kodlamanın doğası gereği yorum temelli olması, temaların ve kategorilerin araştırmacı bakış açısından etkilenme olasılığını tamamen ortadan kaldırmamaktadır. Bu nedenle bulgular, belirli bir analitik çerçeve ve yorumlama süreci içinde üretilmiş sonuçlar olarak değerlendirilmelidir. Çalışmanın bir diğer sınırlılığı, haberlerin belirli bir zaman aralığı (2020–2024) ile sınırlandırılmasıdır. Bu zaman dilimi, özellikle pandemi süreci ve sonrasındaki medya dinamiklerini içermesi bakımından özgün olmakla birlikte, farklı dönemlerde çocuk temsillerinin değişkenlik gösterebileceği dikkate alınmalıdır. Ayrıca, araştırmada kullanılan dahil edilme ve çıkarılma kriterleri (çocuk teması, tarih aralığı ve gazete türü gibi) veri setinin sistematik olarak daraltılmasına olanak sağlamış olsa da bu filtreleme süreci bazı haberlerin dışarıda kalmasına ve çocuk temsillerinin belirli çerçeveler içinde ele alınmasına yol açmış olabilir. Son olarak, çalışmanın yalnızca yazılı basın haberlerine odaklanması nedeniyle, televizyon, dijital haber portalları ve sosyal medya gibi farklı medya mecralarında çocuk temsillerinin nasıl yapılandığı bu araştırmanın kapsamı dışında kalmıştır. Bu durum, medya ekosisteminin bütüncül etkisini değerlendirme açısından bir sınırlılık oluşturabilmektedir.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada elde edilen bulgular, yazılı basında çocuklara ilişkin haberlerin üretiminde etik sorumluluğun ve çocuk hakları perspektifinin merkezi bir önem taşıdığını ortaya koymaktadır. Araştırma sonuçları, çocukların ulusal basında ağırlıklı olarak gelişim, yaşama ve korunma hakları çerçevesinde temsil edildiğini; buna karşın katılım hakkına ilişkin içeriklerin daha sınırlı görünürlük kazandığını göstermektedir. Ayrıca çocukların çoğunlukla gelişim sürecindeki, risk altındaki veya desteklenmesi gereken bireyler olarak sunulduğu, çocukların görüş ve deneyimlerine doğrudan yer veren içeriklerin ise daha sınırlı kaldığı belirlenmiştir. Çocukların haberleri takip etmesi, bilgi edinme hakkının ve demokratik katılımın erken yaşlardan itibaren desteklenmesi açısından önemli bir işleve sahiptir. Ancak özellikle olumsuz ve travmatik temaların yoğun biçimde yer aldığı haber içeriklerinin, çocuklarda kaygı düzeyini artırabileceği ve olumsuz duygusal tepkilere yol açabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu durum, çocukların haberleri sağlıklı biçimde anlamlandırmalarını ve medya ile kurdukları ilişkinin niteliğini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Çocuklara yönelik bu haber içeriklerinde kullanılan çerçevelemenin yalnızca bilgilendirici bir işlev taşımadığını, çocukların duygusal iyi oluşları üzerinde de etkili olabileceğini göstermektedir. Bu nedenle haber içeriklerinde koruyucu ve gelişimsel açıdan uygun bir iletişim yaklaşımının benimsenmesi önem taşımaktadır. Bu bağlamda, çocuk odaklı haberciliğin geliştirilmesi için birtakım öneriler öne çıkmaktadır. Öncelikle, gazetecilik uygulamalarında çocuklara ilişkin haberlerin hazırlanma sürecinde çocuk hakları temelli etik ilkelerin daha görünür ve bağlayıcı duruma getirilmesi gerekmektedir. Haber içeriklerinde çocukları yalnızca pasif mağdurlar olarak konumlandıran anlatımlar yerine, onların görüşlerine ve deneyimlerine yer veren, güçlendirici ve katılımcı temsillerin benimsenmesi önem taşımaktadır. Ayrıca olumsuz içerikli haberlerde dil kullanımı, görsel seçimler ve başlıkların çerçevelenmesi sürecinde çocukların bilişsel ve duygusal gelişim özelliklerinin dikkate alınması gerekmektedir. Özellikle çocukların haberlerde yalnızca korunması gereken bireyler olarak değil, görüşleri dikkate alınan ve toplumsal yaşamın aktif bir parçası olan bireyler olarak temsil edilmesi, katılım hakkının görünürlüğünün artırılması açısından önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, çocuk hakları temelli habercilik anlayışının güçlendirilmesine yönelik mesleki farkındalık çalışmalarının artırılması gerekmektedir. Medya profesyonellerine yönelik eğitim programlarında çocuk odaklı habercilik ve çocuk psikolojisi konularına daha fazla yer verilmesi, bu alandaki farkındalığı artıracaktır. Bunun yanında, medya kuruluşlarının çocuk haklarına ilişkin

editorial rehberler geliştirmesi ve haber üretim süreçlerinde çocuk hakları odaklı değerlendirme mekanizmaları oluşturması önerilmektedir.

Sonuç olarak, çocuk odaklı, etik ve duyarlılığı yüksek medya içerikleri üretmek, yalnızca çocukların korunmasına yönelik bir yaklaşım değil, aynı zamanda daha bilinçli, katılımcı ve hak temelli bir medya kültürünün inşasına katkı sağlayan temel bir gerekliliktir. Bu yaklaşım, çocukların haberleri sağlıklı biçimde anlamalarını, toplumsal farkındalık geliştirmelerini ve aktif yurttaşlık becerilerini destekleyecektir. Çalışmanın bulguları, çocukların medyada görünür olduğu ancak bu görünürlüğün ağırlıklı olarak gelişim ve korunma ekseninde şekillendiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle gelecekteki habercilik uygulamalarında çocukların katılım hakkını ve özne olarak görünürlüğünü destekleyen içeriklerin artırılması, çocuk hakları temelli medya anlayışının güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- AAP Council on Communications and Media. (2016). Media use in school-aged children and adolescents. *Pediatrics*, 138(5), e20162592. <https://doi.org/10.1542/peds.2016-2592>
- Ardıç Çobaner, A. (2015). Çocuk hakları bağlamında Suriyeli mülteci çocukların haberlerde temsili/Representation of Syrian refugee children in news in the context of children rights. *Marmara İletişim Dergisi*, (24), 27-54. <https://doi.org/10.17829/midr.20152419996>
- Bang, H., & Reece, B. B. (2003). Minorities in children's television commercials: New, improved, and stereotyped. *Journal of Consumer Affairs*, 37(1), 42-67. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6606.2003.tb00439.x>
- Bell, P. (2001). Content analysis of visual images. T. van Leeuwen & C. Jewitt (Eds.), *Handbook of visual analysis içinde* (10-34), Sage.
- Bilgiç, E. E. (2024). Turkish media coverage of children's relation to the digital world: From "moral panic" to the recognition of opportunities and rights. *Global Studies of Childhood*, 14(4), 372-389. <https://doi.org/10.1177/20436106241252359>
- Bulut Pedük, Ş. (2015). Çocukların hak ettiği eğitimi almalarında onların gelişim haklarını bilen ve dikkate alan okul öncesi öğretmenleri olabilmek. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(206), 97-105. <https://izlik.org/JA28PA74JC>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Canbulut, T. (2025). The representation of children's rights in Cumhuriyet newspaper: A thematic analysis in a socio-political context. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, (42), 72-96. <https://doi.org/10.16878/gsuilet.1677221>
- Comer, J. S., Furr, J. M., Beidas, R. S., Weiner, C. L., & Kendall, P. C. (2008). Children and terrorism-related news: Training parents in coping and media literacy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 76(4), 568-578. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.76.4.568>
- Corrigan, P. W., & Miller, F. E. (2004). Shame, blame, and contamination: A review of the impact of mental illness stigma on family members. *Journal of Mental Health*, 13(6), 537-548. <https://doi.org/10.1080/09638230400017004>
- Çakmak, E. (2013). Çocuk hakları ve medya okuryazarlığı eğitimi. Mustafa Kemal Üniversitesi *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(22), 209-224.
- Dağ, H., Doğan, M., Sazak, S., Kaçar, A., Yılmaz, B., Doğan, A., & Arıca, V. (2015). Current approach to child rights. *Cukurova Medical Journal*, 40(1), 1-5. <https://doi.org/10.17826/cutf.02147>

- Damlapınar, Z., & Işık, U. (2017). Sağlık içerikli basın haberleri ve çocuğa yaklaşımı: Bir içerik analizi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 5(1), 373-398. <https://doi.org/10.19145/gumuscomm.307952>
- Doğrucan, A., & Yıldırım, Z. (2011). Yazılı basında çocuk istismarı haberlerinin incelenmesi: Cumhuriyet, Hürriyet, Posta, Sabah, Yeni Şafak ve Zaman gazeteleri örneğinde. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 176-194.
- Durgeç, P. (2020). A research on children's representations in the Turkish press in the context of ethical responsibility of the media. *Uluslararası Medya ve İletişim Araştırmaları Hakemli Dergisi*, 3(2), 53-71. <https://doi.org/10.33464/mediaj.829045>
- Erdem, B. N., & Kaynar, A. (2022). "Sesimizi duyan var mı?": İzmir depremi konulu televizyon haberlerinde çocukların temsili. *Selçuk İletişim*, 15(2), 737-766. <https://doi.org/10.18094/JOSC.1113783>
- Gigli, S. (2004). Children, youth and media around the world: An overview of trends & issues (UNICEF Report). UNICEF.
- Gray, P. S., Williamson, J. B., Karp, D. A., & Dalphin, J. R. (2007). Content analysis. In *The research imagination: An introduction to qualitative and quantitative methods* (pp. 283-304). Cambridge University Press.
- Ho, G. W., & Chan, A. C. (2018). Media portrayal of a hidden problem: An analysis of Hong Kong newspaper coverage of child maltreatment in 2016. *Child Abuse & Neglect*, 83, 62-73. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2018.07.002>
- İbiş, Ö., Ogelman, H. G., & Özdemir, C. (2025). Çocuk Hakları Açısından Çizgi Filmler. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 10(1), 101-117. <https://doi.org/10.54979/turkegitimdergisi.1663710>
- Jabeen, T. (2014). Child protection data: An analysis of newspapers coverage of child protection issues in Pakistan. *South Asian Studies: A Research Journal of South Asian Studies*, 29(1), 125-136.
- Jeffery, C. P. (2019). *Media technologies of the family: Parental anxieties, practices and knowledges in the digital age* (Doktora tezi). University of Canberra, Canberra.
- Kahriman, G. (2013). *Yazılı ve görsel basında çocuk haberlerinin seçiminde eşik bekçilerinin rolü* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Arel Üniversitesi, İstanbul.
- Kanbir, F., & Somuncu, M. (2023). Siirt Gazetesi'ndeki çocuk ve oyun temalı haber metinlerinin söylem çözümlemesi (1990-2021). *Erciyes Akademisi*, 37(2), 596-621. <https://doi.org/10.48070/erciyesakademi.129724>
- Karaboğa, M. T. (2018). Medya çağında çocuk ve çocuk kültürü: Şiddet ve tüketim kültürünün yansımaları. *Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 1-17.
- Karataş, E. O. (2022). Çocuk odaklı haberlerin ana akım ve alternatif medyada sunumu: İzmir depremi örneği. *Uluslararası Medya ve İletişim Araştırmaları Hakemli Dergisi*, 5(2), 302-326. <https://doi.org/10.33464/mediaj.1170727>
- Kaygısız, M., & Dingin, A. E. (2025). Çocukların dijital medyada haberleştirilme biçimi: İnternet gazeteciliği üzerine bir analiz. *Yeni Yüzyıl'da İletişim Çalışmaları*, 3(12), 47-59.
- Kleemans, M., de Leeuw, R. N., Gerritsen, J., & Buijzen, M. (2017). Children's responses to negative news: The effects of constructive reporting in newspaper stories for children. *Journal of Communication*, 67(5), 781-802. <https://doi.org/10.1111/jcom.12324>
- Koç, F., & Pash, F. (2021). Çocuğa yönelik istismar ve ihmal olaylarının haberdeki temsiliinin çocuk hakları bağlamında incelenmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32(1), 97-121. <https://doi.org/10.33417/tsh.793372>
- Kunkel, D., Smith, S., Suding, P., & Biely, E. (2002). Coverage in context: How thoroughly the news media report five key children's issues. Casey Journalism Center on Children and Families.

- Lauricella, A. R., Cingel, D. P., Beaudoin-Ryan, L., Robb, M. B., Saphir, M., & Wartella, E. A. (2016). The Common Sense census: Plugged-in parents of tweens and teens. *Common Sense Media*.
- Lee, S. J. (2013). Parental restrictive mediation of children's internet use: Effective for what and for whom? *New Media & Society*, 15(4), 466-481. <https://doi.org/10.1177/1461444812452412>
- Lonne, B., & Gillespie, K. (2014). How do Australian print media representations of child abuse and neglect inform the public and system reform? *Child Abuse & Neglect*, 38(5), 837-850. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2014.04.021>.
- MediaWise, & UNICEF. (2005). The media and children's rights: A resource for journalists by journalists (2nd ed.). MediaWise.
- Mello, S., & Tan, A. S. (2016). Who's responsible? Media framing of pediatric environmental health and mothers' perceptions of accountability. *Journal of Health Communication*, 21(12), 1217-1226. <https://doi.org/10.1080/10810730.2016.1240267>
- Mousoulidou, M., Taxitari, L., & Christodoulou, A. (2024). Social media news headlines and their influence on well-being: Emotional states, emotion regulation, and resilience. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 14(6), 1647-1665. <https://doi.org/10.3390/ejihpe14060109>.
- Muppalla, S. K., Vuppalapati, S., Reddy Pulliahgaru, A., & Sreenivasulu, H. (2023). Effects of excessive screen time on child development: An updated review and strategies for management. *Cureus*, 15(6), e40608. <https://doi.org/10.7759/cureus.40608>
- Nazlı, R. S., Çat, A. K., & Kayadayı, A. (2021). Çocuk konulu haberlerin medyada temsili. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 9(1), 325-350. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.825732>
- Neuhaus, R., & O'Connor, E. (2025). The interplay between sensationalism and scientific information framing: Examining the representation of screen time research online and on social media in the United States. *Journal of Children and Media*, 19(3), 619-633. <https://doi.org/10.1080/17482798.2025.2455566>
- Notley, T., Zhong, H. F., Dezuanni, M., & Gilbert, S. (2023). Comparing children's and teens' news engagement practices. *Journal of Youth Studies*, 26(7), 878-893. <https://doi.org/10.1080/13676261.2022.2053667>
- Özcan, A., & Tugen, B. (2014). Geleneksel medya olarak gazete ve radyoda yeni iletişim uygulamalar. III. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi Bildiriler Kitabı-III (Siyaset, Uluslararası İlişkiler, İktisat, İletişim) içinde (259-270). Sakarya.
- Peters, C. (2011). Emotion aside or emotional side? *Journalism*, 12(3), 297-316. <https://doi.org/10.1177/1464884910388224>
- Ponte, C. (2007). Mapping news on children in the mainstream press. *European Societies*, 9(5), 735-754. <https://doi.org/10.1080/14616690701412855>
- Serin, H. (2019). Sosyal medyada çocuk hakları ihlalleri: Ebeveynler ve öğretmenler farkında mı? Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20, 1005-1031. <https://doi.org/10.17494/ogusbd.555107>
- Sims, C. D. L. (2008). Invisible wounds, invisible abuse: The exclusion of emotional abuse in newspaper articles. *Journal of Emotional Abuse*, 8(4), 375-402. <https://doi.org/10.1080/10926790802480422>

- Slopen, N. B., Watson, A. C., Gracia, G., & Corrigan, P. W. (2007). Age analysis of newspaper coverage of mental illness. *Journal of Health Communication*, 12(1), 3-15. <https://doi.org/10.1080/10810730601091292>
- Sutherland, G., McCormack, A., Easteal, P., Holland, K., & Pirkis, J. (2016). Media guidelines for the responsible reporting of violence against women: *A review of evidence and issues. Australian Journalism Review*, 38(1), 5-17.
- Şahin Morkan, M., & Güngör, G. (2024). Suça sürüklenen çocuklarla ilgili yayınlanan haberlerin analizi: Hürriyet gazetesi örneği. *Kapadokya Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(2), 291-304. <https://doi.org/10.58241/ksbd.24>
- Şirin, M. R. (2011). *Çocuk hakları ve medya üzerine bir ön bakış*. M. R. Şirin içinde, Çocuk Hakları ve Medya El Kitabı (11-18). Çocuk Vakfı Yayınları.
- Taylor, J., Boisvert, D., Sims, B., & Garver, C. (2013). An examination of gender and age in print media accounts of child abductions. *Criminal Justice Studies*, 26(2), 151-167. <https://doi.org/10.1080/1478601X.2012.724683>
- Tok, A. İ., Güneş, N., Güngör, İ., & Aytekin, Ç. (2019). Yazılı basında çocuk haberlerinin sunumu. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (5), 542-554. <https://doi.org/10.21733/ibad.627439>
- Tokuç, H., & Duyan, V. (2021). Sosyal medya, aile ve çocuk etkileşiminin çocuk hakları bağlamında incelenmesi. *Disiplinlerarası Çocuk Hakları Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 46-66. <https://izlik.org/JA62CG75TX>
- Tutar, C. (2014). Yazılı basında çocuk haklarının temsili: Hürriyet, Cumhuriyet, Sabah ve Zaman gazeteleri üzerinde yapılan bir araştırma. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 9(34), 5760-5786. <https://doi.org/10.19168/jyu.75919>
- Villani, S. (2001). Impact of media on children and adolescents: A 10-year review of the research. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 40, 392-401.
- Uzochukwu, C. E., Morah, N. D., & Okafor, E. G. (2015). Coverage of child rights and protection issues: Analysis of selected broadcast media in Nigeria. *Nigerian Journal of Communication*, 12(1), 272-297.
- Van Hooft, J., Patterson, C., Löf, M., Alexandrou, C., Hilton, S., & Nimegeer, A. (2018). Media framing and construction of childhood obesity. *Obesity Science & Practice*, 4(1), 4-13. <https://doi.org/10.1002/osp4.150>
- Yıldız, C. (2018). Gazetede çocuklar: Hürriyet, Sabah, Sözcü ve Posta örnekleri. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 281-294.
- Wendorf Muhamad, J., & Yang, F. (2017). Framing autism: A content analysis of five major news frames in U.S.-based newspapers. *Journal of Health Communication*, 22(3), 190-197. <https://doi.org/10.1080/10810730.2016.125645>
- Wood, W., Quinn, J. M., & Kashy, D. A. (2002). Habits in everyday life. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83(6), 1281-1297. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.83.6.1281>

Çatışma Beyanı: Makalenin yazarı, bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi, kurum veya kuruluşun finansal ilişkileri bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Destek ve Teşekkür: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Etik Kurul İzni: Araştırma kapsamında etik kurul iznine gerek yoktur.

Katkı Oranı Beyanı: Yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.